

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ана Владимирова Джумалиева – ВСУ „Черноризец Храбър”

на

дисертационния труд на Цветан Стефанов Мадански

на тема:

**„ФАКТОРИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА МИТНИЧЕСКИЯ КОНТРОЛ
ВЪРХУ ТРАФИКА НА СТОКИ, НАРУШАВАЩИ ПРАВА НА
ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ
(ФАЛШИФИЦИРАНИ И ПИРАТСКИ СТОКИ)“**

Професионално направление 3.8. Икономика
докторска програма „Политическа икономика“

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Представеният за защита дисертационен труд е посветен на несъмнено значим проблем за икономиката на всяка демократична държава, какъвто е трафика на стоки, произведени и разпространявани в нарушение на режима на интелектуалната собственост.

Ефективността на митническия контрол в Република България, като външна граница на Европейския съюз, оказва влияние върху състоянието и развитието на икономиката, здравеопазването, правото, социалното развитие и политиката на управление, и върху условията на живот в обществото като цяло.

Въпреки големия брой задържания на фалшиви стоки, извършени от митническите служители по външните граници на ЕС, активните политики на Европейската комисия и създаването на Европейска обсерватория за нарушения на правата на интелектуална собственост, трафикът на стоки, имитиращи оригинални продукти остава все още неовладян.

Фалшифицирането и пиратството в глобален мащаб са сред най-сериозните проблеми за световната търговия, а митниците са тази институция, която е задължена по силата на закона да контролира трафика на такива стоки и да ги задържа на границата. Така борбата с фалшифицираните и пиратските стоки се превръща в ключов приоритет за митниците в държавите-членки на ЕС.

Всичко това обуславя безспорната актуалност и значимост на изследваните от г-н Цветан Мадански проблеми.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е плод на добросъвестна изследователска дейност на докторант с теоретически и специализирани познания в тази област, придобити като резултат от задълбочена научна самоподготовка. За това допринася и професионалният опит на г-н Мадански от дългогодишната му работа в различни звена на Агенция „Митници“.

2.Обща оценка на достойнствата на дисертационния труд.

Дисертационният труд е в обем от 253 страници, включително списък на използваните източници от 7 страници и 107 бележки под линия. В структурно отношение дисертацията включва предговор, изложение, заключение, изводи и предложения и библиография. Изложението е обособено в три глави, съответно с по 3, 3 и 5 параграфа, Библиографията включва общо 91 заглавия на кирилица и латиница. В рамките на дисертационния труд са включени 13 фигури и/или графики и 7 приложения.

Структурата на дисертационния труд е логична и обоснована, научният анализ е последователен и включва като обект на изследване както познати, но несистематизирано изследвани проблеми, така и на нови, по-слабо изследвани проблеми.

Към формулираните дотук положителни страни на композиционното изграждане и методологията на дисертационния труд следва да се добави и

положителната оценка на изложението, което съчетава в логическо единство факти, анализи, изводи и препоръки. По този начин докторантът е демонстрирал задълбочено познаване на обекта и предмета на изследване. Стилът на изложение е научен и разбираем, текстът на дисертационният труд коректно ограничава авторовите изводи и анализи от използваните текстове на други автори.

Посочената по-горе изворова и изследователска база представляват добра основа за разрешаване на поставените изследователски задачи. Във всяка от двете глави докторантът е разрешил определена изследователска задача.

3.Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала.

Научните приноси на докторанта могат да бъдат открити и в трите основни направления, изискуеми при оценката на дисертационен труд: новост в науката, обогатяване на съществуващи знания, приложение на научните постижения в практиката. Сред тях се открояват:

1. Идентифициране на факторите за ефективност на митническия контрол върху трафика на стоки, нарушаващи права на интелектуална собственост.

2. Въвеждане на нова класификация и формулиране на ключови индикатори на факторите за ефективност на митническия контрол при трафика на стоки, нарушаващи права на интелектуална собственост.

3. Въз основа на резултатите от изследването, в дисертационния труд се предлагат предложения „de lege lata“ и „de lege ferenda“ за промени в нормативни актове с оглед избягване на двусмислия и противоречия, които затрудняват ефективното прилагане на мерките за закрила и митническия контрол върху трафика на стоки, нарушаващи права на интелектуална собственост. Докторантът акцентира върху текстовете от специалните

закопи (ЗАПСП, ЗПРПМ, ЗМГО, ЗПД и т.н.), които следва да бъдат хармонизирани с Регламент (ЕС) № 608/2013, като за целта трябва да се подготвят промени в Закона за митниците.

Убедено мога да заявя, че трудът е първото в българската научна литература цялостно и систематично изследване на митническия контрол върху трафика на стоки, нарушаващи права на интелектуална собственост.

Изразявам пълно съгласие с формулираните от докторанта основни научни приноси.

Резултатите от научните изследвания са практически приложими като лекционни и учебни материали.

4. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

Представените публикации отразяват съществени части от изследването и отразяват получените научни резултати, каквито са изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

5. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

Докторантът познава литературната и нормативна основа на изследвания проблем. Библиографията съдържа 91 заглавия на кирилица и латиница, които съставляват най-съществена част от публикуваната научна литература по проблематиката.

6. Оценка за автореферата

Авторефератът отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд. Направен е съгласно изискванията на ЗРАСРБ.

7. Критични бележки и препоръки

Критичните ми бележки са насочени основно към оформлението на дисертационния труд и най-вече към използването на значителен брой подпараграфи, които на моменти накъсват изложението в трите глави.

Тези бележки нямат съществено значение и не намаляват научно-приложната стойност на представената дисертация.

8. Мотивирано предложение.

1. Представеният за защита дисертационен труд има характера на завършено научно изследване. Получените научни резултати имат приносен характер, което ми дава основание да считам, че дисертационния труд отговаря на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.
2. Предвид на гореизложеното с пълна убеденост изразявам положителната си оценка за дисертационния труд на Цветан Стефанов Мадански, докторант на самостоятелна подготовка в СУ „Климент Охридски“, Стопански факултет, Катедра: „Икономика“, Докторска програма: „Политическа икономия“ и препоръчвам да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

16.05.2018 г.

Изготвил становище:

/доц. д-р Ана Джумалиева/